

אֶלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרֶשֶׁת בִּי תִצָּא

כס"ז, ע"א

נְקִי: נָדָן - קָרָן - יָחוּס

פַּעַם אַחַת הָיָה מְסֻכִּים הַגַּה"ק הַחֲדוֹשִׁי הַר"ם מִגֹּר זִיע"א עַל שְׂדוּף אֶחָד (אֵינִי זֹכֵר עֲבוּר מִי הָיָה הַשְׂדוּף). אֶמְרָה לֹא זִוְגְתּוּ הַרְבֵּנִית ע"ה, שֶׁהִמְחַתְּנִים אֵינָם לְפִי כְּבוֹדָהּ, וְעוֹד דְּבָרִים כְּאֵלֶּה שֶׁנִּתְּנוּ לָהּ לְאַחַר הַחֲקִירָה וְהַדְרִישָׁה. וְהַשֵּׁיב לָהּ בַּעֲלָהּ הַגַּה"ק זַלְלָהּ"ה בְּזֶה הַלְשׁוֹן: 'עַם טוֹיָג נִשְׁט אֶלֶץ צִי וּוִיסֵע' - 'לֹא טוֹב לְדַעַת הַכֹּל'.

וְאַסְפֵּר לָךְ מַעֲשֵׂה: פַּעַם אַחַת הָיָה מִלְמַד צָדִיק בְּכֶפֶר אֶחָד, וּבְכָל לַיְלָה הָיָה הוֹלֵךְ מִחֲדָרוֹ לְחוּץ וְשָׂהָה אֵיזָה שְׁעוֹת, וְהָיָה כְּרֹאוֹת הַבַּעַל הַבֵּית הַדְּבָר הַזֶּה, שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה כֵּן בְּכָל הַלַּיְלוֹת וְהָיָה חוֹשֵׁק לִידַע מַה זֶה, וְעַל מַה זֶה, וְהַפְצִיר הַבַּעַל הַבֵּית בְּהַמְלִימָה הַנִּלְהַגִּיד לֹא בְּמָה עֵסֶק אֲזַי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה כְּמָה שְׁעוֹת בַּחוּץ. וְהָיָה מְכַרְח לְהַגִּיד לֹא אַחֵר כְּמָה וְכְמָה הַפְצִירוֹת שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִפְטֹר אֶת עַצְמוֹ בְּדַחְיָה בְּעֵלְמָא. וְאַמְרָה לֹא, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּשִׂיחוֹת עוֹפוֹת.

וְאַמְרָה לֹא הַבַּעַל הַבֵּית שִׁילְמַד גַּם אוֹתוֹ שִׁיּוּכַל לְשִׁיחַ שִׂיחוֹת עִם עוֹפוֹת. וְהַשֵּׁיבוּ הַמְלַמֵּד, שֶׁהָיָה קָשָׁה מְאֹד שֶׁצָּרִיךְ לִזְוֶה סְגוּפִים גְּדוֹלִים וְגִלְגוּל שִׁלְג וְכִדּוּמָה. וְהַשֵּׁיבוּ לְהַמְלַמֵּד, שֶׁהוּא מְקַבֵּל עָלָיו כָּל הַדְּבָרִים מִחֲמַת הַשְּׂקוֹ הַרְבֵּ שְׂרֹצָה לִידַע שִׂיחוֹת עוֹפוֹת. וְעַשֶׂה הַבַּעַל הַבֵּית כָּל הַדְּבָרִים שֶׁצָּרִיךְ עָלָיו, וְלִמַּד אוֹתוֹ. וְהַמְלַמֵּד הָיָה מְכַרְח לִסְע לְמָקוֹם אַחֵר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מְכִירִין אוֹתוֹ, כִּי הוּא הָיָה צָדִיק נִסְתָּר, וְכֹאן הָיָה לֹא מָקוֹם בְּכֶפֶר שֶׁלֹּא יָדַע מִמֶּנּוּ שׁוּם אָדָם, וְאַחֲרֵי שֶׁבַע הַבֵּית נִתְּנוּדַע מִמֶּנּוּ הָיָה מְכַרְח לִסְע לְמָקוֹם אַחֵר.

וְאַחֲרֵי זֶה הָיָה הַבַּעַל הַבֵּית נוֹסֵע לְמִרְחָקִים לְמִסְחָר וְבָא לְמָלוֹן אֶחָד, וְשָׁם הָיָה מַעֲמִיד הַעֲגֻלָּה עִם הַסּוּסִים בְּמָקוֹם הַמּוֹכֵן לָהֶם, וְזֶה הָיָה בַּחֲצִי הַלַּיְלָה, וְשָׁם הָיָה עוֹפוֹת הַרְבֵּה, וְדַבֵּר עִמָּהֶם כִּי הָיָה מְכִיר לְשׁוֹנָם, וְשָׁמַע שִׁיחָהּ לֹא נִזְק וְהַפְסַד גְּדוֹל בְּבֵיתוֹ אוֹ שְׂרָפָה גְּדוֹלָה, וְחוֹזֵר וְהִצִּיל אֶת עַשְׂרוֹ, כְּמוֹ כֵּן הָיָה

כְּמָה וְכְמָה פַּעַמִּים שֶׁנִּצְוָה ע"י שִׂיחוֹת עוֹפוֹת הַנִּלְמָה מִהַפְסְדוֹת וְנִזְקִים.

וְאַחֵר כֵּן נִתְּנוּדַע לוֹ עַל יְדֵי שִׂיחַת הַעוֹפוֹת שִׂיחָת בְּקָרוֹב, וְהָיָה לוֹ מְזָה צַעַר גְּדוֹל שֶׁלֹּא יָכַל לְהִצִּיל נַפְשׁוֹ מִמּוֹת. וְאַחֵר כֵּן פְּתָאוּם בְּאִיזָה עִיר פָּגַע הַבַּעַל הַבֵּית בְּהַמְלִימָה הַנִּלְמָה, וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנִּלְמָה, וְאַמְרָה לוֹ, לְמָה אַתָּה הַפְצִירָה בִּי לְלַמֵּד שִׂיחוֹת עוֹפוֹת וְלִמָּה הָיָה לָךְ לִידַע כָּל כֵּן, וּבְכֹאֵם שֶׁלֹּא הָיָה לָךְ יְדִיעָה כָּל כֵּן וְהָיָה לָךְ הַפְסְדִים, הַרִי שֶׁהִנֵּזְק וְהַצַּעַר הָיוּ מְכַפְרִין עַל הַמִּיתָה שֶׁלָּךְ וְהָיִיתָ נָצוּל, אֲבָל עַל יְדֵי יְדִיעָתְךָ הַצִּלָּתָה אֶת מִמּוֹנְךָ, לְכֵן מְכַרְח אַתָּה לְמוֹת בְּקָרוֹב. הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה סֵפֶר, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה אָדָם רוֹצֵה לִידַע בְּדוּקָא כָּל הַדְּבָרִים שֶׁחוֹשֵׁק, וְהִבֵּן (וְשִׁיחַ שְׂרָפִי קוֹדֵשׁ) מַעֲרַכְתָּ שִׂדּוּכִים).

בְּשִׂדּוּף צְרִיכִים לְבַדֵּק שְׁלִשָּׁה דְּבָרִים

עַל הַפְסוּק (דְּבָרִים כ"ד ה') נְקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ' הִבִּיא בְּסִפֵּר 'שֶׁה לְבֵיתוֹ: סֵפֶר לִי אֶחָד בְּשֵׁם הַרַה"ק הַרַה"ם מִגֹּר זִיע"א, שֶׁבַענִינִי שְׂדוּיָן כְּשֶׁמִּצְעִיעִים לְאָדָם שְׂדוּף לְבֵנו צְרִיכִים לְבַדֵּק שְׁלִשָּׁה דְּבָרִים. הָרִאשׁוֹן הוּא הַקָּרָן, דְּהֵינּוּ מַהוּת הַמְשַׁדְּכָה בַּעֲצָמָה. הַשֵּׁנִי הוּא נָדָן, דְּהֵינּוּ עֲנִינִי מְמוֹנוֹת כְּמָה נוֹתֵנִים עֲבוּרָה. וְהַשְּׁלִישִׁי הוּא עֲנִין יָחוּס הַמְשַׁפָּחָה, שֶׁהוּא גַּם כֵּן מַעֲלָה חֲשׂוּבָה.

וְאַמְרָה עַל זֶה רִמְזָה נָא, שִׁישׁ הַבְּדֵל בֵּין שְׁלִשָּׁת הַעֲנִינִים הַנִּלְמָה בְּמַדַּת חֲשִׁיבוּתָם, וּמִרְמָז בְּאוֹת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל כָּל אֶחָד: קָרָן, הַתְּחַלְתּוֹ בְּאוֹת ק' הַעוֹלָה בְּגִימְטְרִיא מַאָּה, כִּי מַהוּת הַקָּרָן בַּעֲצָמָה צָרִיךְ לְהִיטֹט טוֹב בְּמַאָּה אַחֲזוֹ, 'הוֹנֵדְעֵרְט פְּרֶאצְעֵנְט'. וּמֵאִידֵךְ נָדָן הַתְּחַלְתּוֹ בְּאוֹת נ', הַעוֹלָה בְּגִימְטְרִיא חֲמִשִּׁים, כִּי בַּעֲנִין זֶה דִּי בְּחִמְשִׁים אַחֲזוֹ, 'פּוֹפְצִיג פְּרֶאצְעֵנְט'. אֲבָל יָחוּס הַתְּחַלְתּוֹ בְּאוֹת י', הַעוֹלָה בְּגִימְטְרִיא עֶשְׂרִיה, כִּי בְּפֶרֶט זֶה אֵין מִתְחַשְּׁבִים כָּל כֵּן רַק לַעֲרֵךְ עֲשָׂרָה אַחֲזוֹ 'צַעְהָן פְּרֶאצְעֵנְט', וּדְפַח"ח.

כְּשֶׁכּוֹאֵב צוֹעֲקִים

כְּשֶׁהַרַה"ק רַבִּי חַיִּים אֶלְעָזָר מִמוֹנְקֶאטְשׁ זִיע"א, הַמְנַחֵת אֶלְעָזָר, הָיָה מְאֻשָּׁפֵז בְּבֵית חוֹלִים בְּעִיר וִינָה, הָיָה בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ מִתְּפַלֵּל כְּהַרְגָלוֹ מִתּוֹךְ הַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹלָה, בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, בְּהַשְׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ וּבִדְמָעוֹת שְׁלִישׁ. בְּחֶדֶר הַסְּמוּךְ אֵלָיו הָיָה נִמְצָא זָקֵן אֶחָד שֶׁשָּׁעַן שֶׁתְּפִלָּתוֹ שֶׁל הַמְנַחֵת אֶלְעָזָר מְפָרִיעָה לְמִנּוּחָתוֹ. בָּא אֶחָד הַרּוֹפְאִים וּבִקֵּשׁ מִהַמְנַחֵת אֶלְעָזָר שֶׁלֹּא יִתְפַּלֵּל בְּקוֹל רָם, מִפְּנֵי שֶׁזֶה מְפָרִיעַ לְחוֹלִים אֲחֵרִים. נִעֲנֶה לוֹ הַרַה"ק הַמְנַחֵת אֶלְעָזָר וְאָמַר לוֹ: הִנֵּה גַם סְמוּךְ לְחֶדְרִי בְּצַד הַשֵּׁנִי יֵשׁ חוֹלָה אֶחָד שְׂבוּכָה וּמִשְׁמִיעַ קוֹלוֹת לֵאלֹהֵי הָרָף בְּמִשְׁחָה כָּל הַלַּיְלָה וְהוּא אֵינוֹ מֵנִיחַ לִישׁוֹ. אִמְרָה לוֹ הַרּוֹפֵא: אוֹתוֹ חוֹלָה שֶׁאַתָּה מִתְּלוֹנֵן עָלָיו מִשְׁמִיעַ קוֹלוֹתָיו מֵרַב צַעַר וְיָגוֹן, הוּא סוֹבֵל מְאֹד וְכֹאבִיו נוֹרָאִים, וְמָה שֶׁיֵּךְ לוֹמַר לוֹ שִׁיפְסִיק לְהֵאָנַח. עֲנָה לוֹ הַמְנַחֵת אֶלְעָזָר: וְכִשְׁאֵנִי אוֹמֵר 'וְלִירוּשָׁלַם עִירָךְ' גַּם כּוֹאֵב לִי מְאֹד חֲרָבֵן יְרוּשָׁלַם וְצַעַר הַשְּׂכִינָה, וְגַם אֵינִי יָכוֹל לִמְנַע אֶת אֲנָחוֹתַי כְּשֶׁכּוֹאֵב לִי.

***

עַל הַפְסוּק (דְּבָרִים כ"ב כד) "וְהוֹצֵאתָם אֶת שְׂנֵיהֶם אֶל שַׁעַר הָעִיר הַהוּא וְסִקְלָתָם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ אֶת הַנֶּעֱרָר עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא צִעְקָה בְּעִיר וְאֶת הָאִישׁ עַל דְּבַר אֲשֶׁר עָנָה אֶת אִשְׁתּוֹ וְעֵרָתָה הָרַע מִקִּרְבָּהּ", הִבִּיא הַרַה"ק הַשְּׁפָתִי צָדִיק מִפְּלִץ זִיע"א בְּסִפְרוֹ (יוֹם א' דְּסוּכוֹת, אוֹת ל"ב), שֶׁשָּׁמַע מִזְקֵנוֹ הַרַה"ק הַחֲדוֹשִׁי הַר"ם זִיע"א, שֶׁהִשְׁמַע שְׁחִיבָה הַתּוֹרָה אֶת כָּל הָעָנֵשׁ 'עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא צִעְקָה', הוּא מְפָנִי שֶׁאֵם אֲכֹן הָיָה כּוֹאֵב לָהּ - הִיתָה צוֹעֲקָה, וְכִשְׁלֹא צִעְקָה מִשְׁמַע שְׂנִיחָא לָהּ. וְזֶהוּ תוֹכַחַת מוֹסֵר שֶׁכְּשֶׁהָאָדָם יָכוֹל לְצַעֵק וְעַם זֹאת הוּא אֵינוֹ צוֹעֵק הָרִי זֶה נִחְשָׁב כְּרָצוֹן. וְהוּא מְסִים שָׁם: וְכֵן תִּקְנוּ חוֹלֵל לְצַעֵק כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הוֹשַׁעֲנָא, מִשְׁמַע שֶׁאֵם יִצְעַק יִעֲנֶה לוֹ בְּוִדָּא, וּמִחֻב כָּל אֶחָד לְצַעֵק אֶף שֶׁאֵינוֹ יוֹדַע מַה צָרִיךְ, וְמָה חָסֵר לוֹ, יִצְעַק סֶתֶם הוֹשַׁעֲנָא. (סֵפֶר סְפִיר וִיהִלּוּם - לְהַרְבֵּי הַגָּאוֹן רַבִּי מִנְחֵם מִנְדֵּל פּוֹמֶרֶנֶץ שְׁלִיט"א)

חִידוֹן אֶלְדָּנוֹת - נוּשָׂא פְּרִסִּים אֵילוֹ שְׁתֵּי מִצְוֹת בְּפֶרֶשֶׁה זוֹ קְשׁוּרוֹת לְשִׁכְחָה?

פֶּתֶרֶן הַחִידָה - פְּרֶשֶׁת בַּהֲ-בַחְקוֹתִי:

ש. באיזה פסוק בפרשה זו (בפרש"י 6 מילים רצופות שמתחילות כולן באותה אות?
ת. בויקרא כה, ח מופיעות 6 מילים רצופות שמתחילות באות ש:
"שבע שבתות שנים, שבע שנים שבע..."

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת בהר-בחוקות:
ה' אליעזר בראון משכונת מקור ברוך - ירושלים.

פֶּתֶרֶן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפְרֹסְמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

הַפּוֹתֵרִים נִכְוָנָה יִכְנָסוּ לְהַגְלִילָה אִי"ה
עַל סִידוּר מִתִּיבְתָא מִנְחָה מַעֲרִיב בְּהוֹצָאת "עוֹז וְהֶדֶר".
אֶת הַפְּתוּרֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֵלָינוּ עַד לַיּוֹם שֶׁנִּי

לְמַסְפֵּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
או לְמִייל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטַלְפוֹן.
בְּרֹאשׁ הַדָּף לְצִיין "עוֹבֵר חִידוֹן לְנוֹעַר".

